

בְּרֵאשִׁית

בסימנא 26 א

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 601 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 488 שנה י"א העלון מוקדש לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל כ"ד תשרי תשפ"א

999 ה'תשפ"א

בְּרֵאשִׁית - תוכן ענייני הפרשה

- א. בראשית - בריאת העולם ע"י השם יתברך - מלאכת שמים וארץ בששת ימי המעשה, ויַנְפֵּשׂ מַמְלָאָה בַשַּׁבָּת.
- ב. סדר יצירת אדם וחווה, מעשה גן עדן, חטא אדם הראשון, העונש וְהַגְרוּשׁ מִגֵּן עֵדֶן (ב, ד-כה: ג, א-כד).
- ג. לידת קין והבל, קרבנותיהם, הריגת הבל, ועונש קין (ד, א-כו).
- ד. סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם עד נח - עשרה דורות (ה, א-לב: ו, א-ח).
- ה. חטאי דורו של נח, ונח הצדיק מצא חן בעיני ה'.

"בְּרֵאשִׁית בְּרָא... (א, א)

חיפש את הקב"ה ולא מצא...

אדם שומר מצוות הביא את אחיו פרופסור לפיזיקה אל הרב שטיינמן זצ"ל. אמר הפרופסור: "חיפשתי את הקב"ה ולא מצאתי"... ענה לו מרן ראש הישיבה: "וּמַבְשְׂרֵי אֶחְזָה אֱלֹהִים" (איוב יט, כו) את הקב"ה לא מחפשים במעבדה! די לך אם תתבונן בגופך בכל הפלאים העצומים של גוף האדם כדי לדעת שזה לא נוצר מעצמו ויש בורא לבריאה. כל התמיהות וכל השאלות מתגמדות אל מול שאלה אחת: עולם כה מופלא - נוצר במקרה?... וכך נאמר במדרש: מעשה שבא כופר ואמר לרבי עקיבא, העולם הזה מי בראו? אמר לו: הקדוש ברוך הוא. אמר לו: הראני דבר ברור (תביא לי הוכחה). אמר לו למחר תבוא. למחר בא אצלו... אמר לו רבי עקיבא מה אתה לובש? ענה האיש: בגד. ומי יצר את הבגד? אמר לו "האורג". הגיב רבי עקיבא "תוכיח". אמר לו אותו האיש: ואיך אוכיח לך? מה אתה באמת לא יודע מי הכין את הבגד? צריך בכלל להוכיח? יש בגד ארוג אני מניח שמישהו ארג אותו. אמר לו רבי עקיבא: מה צריך הוכחה על בורא עולם? יש עולם - יש בורא לעולם! וכך הוא אמר לתלמידיו: בניי, כשם שהבית מודיע על הבנאי, והבגד מודיע על האורג, והדלת מודיע על הנגר - כך העולם מעיד על בוראו.

"וַיַּעַץ הַדְּעָת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, פִּי

בַּיּוֹם אֶכְלֶךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת" (ב, יז)

טעם לאמירת 'לחיים' כששותים יין

ה'דעת זקנים' מבעלי התוספות (ויקרא י, ט) כתב טעם למנהג לומר 'לחיים' בעת שתיית יין, שעל ידי יין ששתה אדם הראשון בברכת נישואיו - נִשְׁתַּכֵּר וְעָבַר עַל צִוּוּיָּו שֶׁל מָקוֹם, ועל ידי זה נקנסה עליו מיתה, ולפי שהיין גרם מיתה לאדם, על כן נהגו העולם לומר 'לחיים' בשתיית היין. וכעין זה הובא בזוהר (תיקון כד דף טו).
וב'אגרת הטיול' כתב טעם לאמירת 'לחיים', שאמרו בגמרא (סנהדרין מג.) "היוצא ליהרג משקין אותו קורט (גרגיר) של לבונה בכוס יין, כדי שתיטרף דעתו, ולכך נוהגים כששותים יין אומרים 'לחיים' על הכוס - כוס זה יהיה 'לחיים ולברכה' ולא כאותו הכוס ששנינו בסנהדרין שהיה למיתה (תנחומא פקודי), ומובא גם בב"ח (או"ח ס' קעד). [אוצר פלאות התורה]

בסימנא טבא מתחילים בקריאת ספר בראשית המכונה ספר הישר. לאחר שזכינו לסיים את התורה ולשמוח בשמחת התורה, זוכים אנו להתחיל את התורה שוב, מבראשית. פרשת בראשית עוסקת בבריאת העולם, שנברא בשביל התורה שנקראת "ראשית". נתבונן לרגע בבריאה היפה שברא הקב"ה בעולמו: שמש, ירח, כוכבים, צמחיה מרהיבה, פירות עִסִיָּים ויפים, כל בעלי החיים ואפילו חלק מהמלאכים - הכל בשביל האדם, יציר כפיו של הקב"ה, בחיר הבריאה, כדי לסייעו לעבוד את הקב"ה ולקיים את מצוותיו. בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון, נטלו והחזירו על אילני גן עדן, ואמר לו: ראה מעשי כמה נאים ומשובחין הן, כל מה שבראתי - בשבילך בראתי, תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי!
הקב"ה נִפְח נשמה באפנו, ונשמה זו אנו עתידים להחזיר ביום פקודה, כפי שאנו אומרים בברכות השחר: "ואתה עתיד לְטַלְהָ מִמֶּנִּי". הרי ברור לכול שלא לעולם נחיה, וכשנגיע לבית דין של מעלה נצטרך לתת דין וחשבון האם נעזרנו בבריאה היפה כדי לקיים את התורה ומצוותיה בשמחה, או שהשתמשנו בה לצרכינו ולתאוותינו.
יחד עם זאת הגר"א (מעלות התורה) כתב: תר"ג המצוות הם כללים, ופרטי המצוות ישנם בלי שיעור, כי הרי ישנן פרשיות שלמות שאין בהן אחת מתר"ג המצוות, ולא יתכן שתהא פרשה בתורה בלי מצוות. ובהכרח כי בכל פרשה בתורה ישנן מצוות פרטיות. בלימוד החומש יש לעמוד על המצוות הפרטיות הללו הזרועות בכל פרשה ופרשה בתורה. הגר"א למד בסוף ימיו רק חומש, ובחומש הוא למד את שורשי כל התורה כולה. והרמב"ן (בהקדמה לפירושו עה"ת) כתב: הכל נמצא בתורה, "בריאת כל נברא בעליונים ובתחתונים, וכל הנאמר בנבואה ממעשה מרכבה ומעשה בראשית, והמקובל בהם לחכמים עם תולדות ד' כוחות שבתחתונים... כולם נאמרו למשה רבינו בריאתם ומהותם וכוחותיהם ומעשיהם ואפיסת הנפסדים מהם, והכל נכתב בתורה בפירוש או ברמז. והוסיף הרמב"ן (שם): בידינו יש קבלה של אמת, כי כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה. ואכן דברים אלו נעלים מהשגתנו, ובכלל סתרי תורה המה. אבל צריך לדעת זאת כדי לא לגשת אל התורה כאל סיפור בעלמא, דהרי חז"ל קבעו צום כשנסתיים תרגום התורה (שו"ע או"ח תק"פ ב', וכמובא בסליחות של י' בטבת), כי הם תרגמו את המילים לבד, ולא כל מה שטמון בכל מילה ומילה, ואת זה ראו חז"ל כאסון נורא לכלל ישראל, כאילו כל התורה הקדושה נאבדה. והיום אנחנו יכולים להבין איזה אסון היה זה בשבילנו. עוד כתב הרמב"ן (פסוק א'): מעשה בראשית - סוד עמוק, אינו מובן מהמקראות, ולא יִדָּע על בוריו אלא מפי הקבלה, ויודעיו חייבים להסתיר אותו, כי לא יובן בינה שלימה מהכתובים.
יהי רצון שנזכה מתוך והתרגשות של התחלה חדשה בקריאת חומש בראשית לשמוע, ללמוד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד התורה באהבה, מתוך שמחה והתחדשות, וכל טוב כל הימים!

מאת

והוא מכבד את צלם האלקים שבו, וכביאור המהר"ל מפראג כי הכבוד הוא לצלם אלוקים שבאדם, ע"י ידיעה זו, בונים בנין עדי עד, וזה הפירוש, והתקין לו ממנו, כלומר, מידיעה זו, שהשני נברא בצלם, והוא מכבדו, מזה יותקן בעז"ה הבנין עדי עד. וע"י כך עשה שיכולם לדור זכר ונקבה יחדיו, וזהו זכר ונקבה ברא אותם.

”וַיֹּאמֶר הַנְּחֵשׂ אֶל הָאִשָּׁה לֹא מוֹת תָּמֹתוּן” (ג, ד)

דחף הנחש את האשה עד שנגעה באילן, ואמר לה: כשם שאין את מיתה בנגיעה, כך לא תמותי באכילה (רש"י עפ"י מדרש בראשית רבה יט, ג).

תמהו המפרשים: הלא ידעה האשה שלא הזהירם הקב"ה אלא על האכילה בלבד, ואת איסור הנגיעה הוסיפה מעצמה, וא"כ איך נתפתחה לחשוב שמכך שלא מתה בנגיעה גם לא תמות באכילה? אמנם באבות דרבי נתן (פ"א) מובא שלא האשה היא זו שהוסיפה איסור נגיעה, אלא האדם, שלאחר שהזהר מפי הקב"ה על האכילה ונצטוו להזהיר עליה גם את האשה, הלך והוסיף לה מדעתו גם איסור נגיעה.

עוד הקשו ה"מושב זקנים": מה הראיה שלא נענשה על הנגיעה, הלא נדחפה ע"י הנחש והיתה אנוסה.

ותירץ ה"גור אריה": סברה האשה שהמיתה אינה משום עונש על העבירה, אלא שיש באילן כח הממית. וא"כ אין הבדל בין רצון לאונס.

וע"פ זה תירץ גם מה שהקשו, הרי לא נאמר להם שימותו מיד, אלא רק במשך אותו היום, וא"כ היה לה להמתין עד סוף היום לראות האם צדקו דברי הנחש שאין הנגיעה ממיתה. אך לדרכו יש ליישב, שאם אכן יש באילן כח הממית, היה לה להרגיש מיד מיחוש של חולי.

ו"תוספות השלם" (א) מתרץ כשם שטעתה האשה שגם הנגיעה ממיתה, כן טעתה וסברה שאמר ה' שימותו לאלתר. והחזקוני והטור תירצו, שאמר לה הנחש: לאחר שבין כך נגעת באילן, שוב לא תפסידי כלום כשתאכלי, כי כבר נקנסה עליכם מיתה על הנגיעה. אמנם בפרקי דרבי אליעזר (פ"ג) מובא, שהנחש עצמו נגע באילן, ואמר: כשם שאני לא מתי בנגיעה, כן את לא תמותי. [חומש מקרא מפורש]

”וַיִּצְרָה ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם עֹפָר מִן הָאֲדָמָה” (ב, יז)

במדרש (בראשית רבה פ"ד, ז) מבואר ההבדל בין עפר ואדמה, ומדוע נוצר אדם הראשון דווקא משניהם - עפר ואדמה, ככתוב "עפר מן האדמה": עפר' זכר ו'אדמה' נקבה, ורצה הקב"ה שיהיה האדם נוצר חזק, בריא ומושלם בתכלית השלימות, לכן צירף והרכיב עפר' זכר ו'אדמה' נקבה יחד, ויצר מהם את האדם.

והוסיף רבנו בחיי על דברי המדרש: לא רק מין האדם נברא מהרכבת זכר ונקבה, אלא כל הנבראים כולם, הן בעלי חיים והן הדומם וצומח, כולם מורכבים מזכר ונקבה. וכיון שרצה הבורא לברוא את חוה מאדם, לכן הרכיב באדם את העפר והאדמה - כח הזכר והנקבה באדם אחד.

וכן מובא במדרש (בראשית רבה פ"ג, יג) שיש מים זכרים ומים נקבות, מים שיורדים כגשמים - הם הזכרים, והמים שעולים מתחת לארץ הם הנקבות, וכתב ה"אור החיים" (א, ט) שהזכר או הנקבה לבד לא ילדו, ולכן אין הזרעים שבארץ צומחים לא ממטר לבד ולא ממי תהום לבד.

”וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ...” (א, כו)

מובא במדרש רבה: בשעה שרצה הקב"ה לברוא את האדם, 'חסד' אמר: 'ברא', 'אמת' אמר 'אל יברא, שכולו שקרים', 'צדק' אמר 'ברא', 'שלום' אמר 'אל יברא, שכולו קטטה'. נטל הקב"ה 'אמת', והשליכו לארץ כדי שיהיה רוב בעד ליצור האדם. ויש להבין מדוע השליך 'אמת' לארץ, הלא גם 'השלום' אמר לא לבראו...?

מבאר האדמו"ר מקוצק: מרבית הקטטות ונבעות מהעובדה שכל אחד נלחם ונאבק בעד ה'אמת' שלו, כי כל אחד מבעלי הריב חושב שהאמת והצדק אתו. אילו בני אדם היו מסיחים מעט דעתם מהאמת שלהם, רוב הסכסוכים לא היו נולדים, ול'שלום' אין על עוד מה לקטרג... [חומש עטרת רש"י]

”וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים נַעֲשֶׂה אָדָם...” (א, כו)

מובא ב'זוהר' הקדוש: כל אדם הוא עולם קטן, הכולל בתוכו תכונת כל הנבראים ובהן גם כוחותיהן של כל חיות הרעות בעולם. ויש לדעת, אם באדם יש גם התכונות של החיות היותר רעות, מה מרסן אותן שיתנהג כראוי? על כך אמר רבי אלחנן וסרמן זצ"ל: חיה רעה, אפשר לאסרה בשלשלאות של ברזל ולרסנה. השלשלת שברא ה' עבור האדם היא ה'יראת שמים'. אדם עם יראת שמים מרובה, אדם גדול הוא. אולם אדם שאין לו כלל יראת שמים - אינו אדם כלל, רק בעל חיים בצורת אדם.

וזהו מה שהשיב אברהם לאבימלך מלך פלשתים (בראשית כ, יא): "רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי". ומפרש המלבי"ם: כל הנימוסים, תרבות הכי מתקדמת ומידות טובות מתוך אנושיות גרידא, אינה הבטחה להנהגה טובה, אם לאנשים אלו אין יראת שמים.

[ע"פ חומש עטרת רש"י]

”וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם...” (א, כז)

מובא בגמרא (ראש השנה כז). כמאן מצלינן האידינא זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון, כמאן כרבי אליעזר, דאמר, בתשרי נברא העולם.

כתב המהרש"א (ראש השנה כז. ד"ה כמאן מצלינן האידינא), וכבר כתבנו שבפרקי דרבי אליעזר (פרק ח') מפורש שתחלת הבריאה ביום א' היה בכ"ה באלול, וביום ו' נברא אדם, ועל שם זה נקרא ראש השנה תחילת מעשיך שהאדם היה תכלית של כל הבריאה וכאילו לא נברא שום דבר קודם בריאת אדם ונקרא ראש השנה תחילת מעשיך שהאדם הוא עיקר המעשים, עכ"ל.

וכ"כ המהרש"א (בראש השנה י': ד"ה בתשרי נברא העולם), יצא לנו מאלו דברים כי לכך נקבע ראש השנה באחד בתשרי לפי שהעולם נברא בו דהיינו האדם, ומובא בגמרא (שבת לב:) כתיב וְחָפַל אֶת מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ (קהלת ה, ה). איזה הן מעשה ידיו של אדם, הוי אומר, בניו ובנותיו של אדם, יש לבאר, למה מעשה ידיו הם בניו ובנותיו של אדם, וכי כל מה שעושה אין זה מעשה ידיו, אלא שזה עיקר ותכלית הבריאה.

”זָכַר וַנִּקְבְּהָ בְּרֵא אֹתָם” (א, כז)

אחת הברכות שמברכים בשמחת נישואין: "אשר יצר את האדם בצלמו, בצלם דמות תבניתו, והתקין לו ממנו בנין עדי עד". כאשר כל אחד מבני זוג יודע שהשני נברא בצלם,

"וַיְבָרֶךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי... (א, ג)

מעשה בסוחר שטיחים ישר דרך וירא אלוקים ושמו משה, אשר למזלו הרב התגורר באחוזתו של פריץ טוב לב שהיה אוהב מאוד את הסוחר היהודי, ומוקירו על ישרותו ונאמנותו. כך חלפו השנים בטוב ובנעימים ומסחרו של היהודי פרח ושגשג. הפריץ היה מתגאה תמיד בפני ידידיו וחבריו ביהודי "שלו" אשר כל משאו ומתנו בנאמנות שאי אפשר למצוא כמותה. כתוצאה מכך שמו הטוב של הסוחר היהודי נישא למרחקים, ומעגל הקונים הלך והתרחב.

והנה, בבוקר יום שבת אחד, כאשר גביע הקידוש כבר היה בידו וכל בני ביתו יושבים במקומותיהם סביב השולחן, נשמעו דפיקות חזקות בדלת. "פיתחו את הדלת! כאן איוון, מנהל האחווה של הפריץ! הדלת נפתחה ואיוון נכנס ופנה אל בעל-הבית: "כידוע לך, מושקה, בערב מתקיימת מסיבה בארמון הפריץ בהשתתפות כל פריצי הסביבה. ברגע האחרון החליט הפריץ להחליף את כל שטיחי האולם הענק של הארמון והוא מבקש שתבוא בדחיפות עם דוגמאות של שטיחים שונים והוא ירכוש את אשר רָאָה לו ביותר. מדובר בעסקה הגדולה ביותר שעשית בחיך"!! סיים מנהל האחווה בקריצת עין שובבה.

אך משה היהודי, בשלווה ובמאור פנים השיב לאיוון: אמור לאדוני הפריץ כי אשמח מאוד לעמוד תמיד לשירותו. אך כידוע לו היום הוא יום שבת קודשנו, ועלינו לשבות ממלאכה ביום קדוש זה". מנהל האחווה הנדהם יצא למסור לפריץ את תשובתו של היהודי, ומשה פתח בברכת הקידוש כאילו לא אירע דבר. בשעת הסעודה שוב נשמעו הדפיקות המוכרות. איוון נכנס בפנים זועפות ואמר כי הפריץ כועס מאוד. הוא אמר שאם לא תביא כעת את אשר ביקש, הוא ינתק איתך כל קשר, וגם לחבריו הוא יגרום שניהגו כמוהו!! ומשה היהודי בשלו: "אמור לפריץ שהקשר איתו חשוב לי מאוד. אך הקשר עם בוראי שכל פרנסתי וחיי בידו, חשובים לי יותר. לא אבגוד במצוות דתנו". מנהל האחווה לא ויתר, וניסה לשדל את היהודי בפיתויים ובאיומים שונים לעיני אשתו וילדיו. אשתו שלא היתה חזקה כמוהו. קראה לו לחדר צדדי וניסתה לשכנעו כמדובר במקרה חריג ויוצא דופן, ואולי אפשר להתפשר באופן שהתשלום יתבצע לאחר השבת. אך משה ממאן לשמוע. כל זה עצת היצר הוא אמר. אין שום היתר בהלכה לעשות זאת, והפרנסה בידו של אלקים".

איוון מפציר לוחץ ומאיים, ומשה בשלו חוזר שוב ושוב על דבריו: "לא אוותר על נאמנותי לדתי עבור כל הון שבעולם!" עד שמנהל האחווה התייאש ויצא כשהוא מאוכזב. לְמַחֲרָת, בשעת הצהריים, עצרה כרכרתו המהודרת של הפריץ לפני פתח ביתו של משה היהודי, והפריץ בכבודו ובעצמו נכנס אל הבית כשהוא מלווה בעזריו ובשומריו. למרבה הפלא היו פניו מחייכות, והוא חיבק את משה היהודי בחום תוך שהוא מושיט לו צרור מלא זהובים. "קח! זה חלקך מזכייתי בהתערבות בזכותך"!!! למראה פניו המשתאות של משה, התיישב הפריץ וסיפר: אתמול בבוקר הגיעו חלק מהאורחים - ידידי הפריצים - האמורים להשתתף במסיבה. ישבנו יחד ושוחחנו, והנה כרגיל עלה נושא היהודים לדיון. "הם גנבים" פלט האחד. "כולם נוכלים מוצצי דם!" הוסיף אחר. "אין בהם נאמנות לאף-אדם ולשום ערך", תרם גם השלישי את חלקו כשכולם מהנהנים בראשיהם בהסכמה. ואני, שמכיר אותך, ידידי משה, העזתי לחלוק על כולם ואמרתי "דוקא היהודי שלי, אדם אמין וישר דרך. הוא נאמן לערכים הנפלאים שלו ולדתו היהודית ושום

דבר לא יזיז אותו מנאמנותו". הם פרצו בצחוק, לגלגו על תמימותי והתווכחו, אך אני עמדתי על שלי. עד שבסופו של דבר הוחלט להעמידך במבחן, ואנו התערבנו בינינו על סכום כסף עצום. האם תבגוד בדתך עבור רווח כספי, או שמא אכן נאמן אתה לערכיך ולעקרונותיך. שלחנו אליך את מנהל האחווה, ואת ההמשך אתה כבר יודע. בזכות נאמנותך למצוות דתך זכיתי בהתערבות!!! הנני גאה ושמח בקשר שיש לי איתך. הנה חלקך מזכייתי בהתערבות!" עם צאת הפריץ פנה משה לרעייתו בפנים מאירות ואמר בחיך עדין "הרואה את? משמירת שבת לא מפסידים"!!!

השבת היא ערך עליון

בעת העליה הגדולה לארץ בתקופת הכרזת המדינה, כאשר תנופת בניית מקומות יישוב חדשים היתה בעיצומה, בנה קבלן שומר-מצוות שכונה בעיר חדשה כאשר את השכונה הסמוכה בנתה חברת סולל בונה. העלות הכספית הגבוהה ביותר בענף הבניה היתה אז רכישת המלט, כי הוצרכו לקנותו ולהביאו מחוץ לארץ תמורת הון רב. הקבלן הזמין כמות גדולה של מלט, וההזמנה הגיעה ביום שישי אחד שבתחילת הקיץ, בחביות מגולות. והנה אחרי הצהרים של אותו יום שישי, כשכל המלט היה מונח באתר הבניה והפועלים כבר חזרו לעיר מגוריהם יפו, נתקדרו השמים בעבים, ובכל רגע היה עלול לירד גשם זלעפות...

הופיעו הפועלים בבית הקבלן בבהלה והזהירוהו אודות כמות המלט הגדולה הנמצאת בחביות מגולות באתר הבניה, ואם ירד גשם והמלט ירטב הוא יתקלקל לגמרי וההפסד הכספי יהיה אדיר. אין ברירה אחרת, הם אמרו, אלא שהם יסעו לשם עם עגלות טעונות קרשים, כדי לכסות את החביות היטב. אולם בדיקה מהירה של הזמן שנותר עד שבת העלתה כי פועליו עתידיים בנסיעה זו לחלל את השבת עבורו. הוא היה איש ירא אלוקים, וענה להם בנחרצות: "אני אינני מוכר את השבת תמורת כל הון שבעולם! וכן אני מזהיר, ששום יהודי לא יחלל את השבת עבורי, גם לא בכדי להציל את כל רכושי שעלול לרדת לטמיון".

ואמנם בליל שבת ירדו גשמים עזים בארץ, כך שהדבר היה ברור שכל הרכוש הגדול נאבד ונפסד. אולם יהודי יקר זה, ערך את שולחן השבת שלו בפנים מאירות, שר את הזמירות כרגיל, למד חומש ורש"י, ועסק באמירת תהילים כהרגלו כאילו שום דבר לא קרה ולא יקרה, כפי שאכן הורו חז"ל,

שבשבת על האדם להרגיש כאילו "כל מלאכתך עשויה". רק בצאת השבת, לאחר שהבדיל על היין, החל לבו נוקפו על ההפסד הגדול באיבוד הכמות הגדולה של מלט שעלתה לו הון תועפות ויגיעה רבה, ועכשיו ירד הכל לטמיון. מיד נטל עגלה לנסוע למקום הבניה. אולם, כשהגיע לשם הופתע ונדהם ממראה עיניו: כל חביות המלט שלו היו מכוסות היטב בקרשים ופחים ואבנים כראוי וכיאות, ומאומה לא התקלקל!! הוא לא האמין למראה עיניו, ורצה למשש את הנס בידיו. הוא תחב ידו לתוך המלט והנה הוא יבש וטוב לשימוש. מחשבה עלתה בדעתו, מי יודע אולי נשלחו מלאכי עליון לשמור על השקעתו הגדולה, ולכסות את חביות המלט השייכות לו שלא ינזקו בגשם...

רק למחרת נודע מה שקרה. אנשי הנהלת חברת "סולל בונה" שלחו פועלים לכסות את חביות המלט שלהם, אך בחשכת הלילה הגיעו הפועלים בטעות לאתר הבניה של מיודענו הקבלן, וכיסו את החביות שלו במקום לכסות את החביות של סולל בונה... וכך ניצל רכושו.

כתוב במדרש (ילקוט רמז ג): "אמר רבי יצחק, מתחלת ברינתו של עולם "ראש דברך אמת", דכתיב "בראשית ברא אלקים". ואין אלוקים אלא אמת שנאמר (ירמיה י, י) "וה' אלקים אמת". וממשיך המדרש: "אותיות של אמת בשתי רגלים ושל שקר בגל אחד כל שעושה אמת מקים ושקר אינו מקים אותיות של אמת מרחקין זה מזה ושל שקר מקרבין".

וכתוב במדרש (בראשית רבה ח, ה): "אמר רבי סימון, בשעה שבא הקב"ה לברוא את אדם הראשון, נעשו מלאכי השרת כתיים כתיים, וחיבורות חיבורות, מהם אומרים אל יבא, ומהם אומרים יבא, ה'א הוא דכתיב (תהלים פה, יא): "חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקרו". חסד אומר יבא, שהוא גומל חסדים. ואמת אומר אל יבא, שפלו שקרים. צדק אומר יבא, שהוא עושה צדקות. שלום אומר אל יבא, דכנליה קטטה. מה עשה הקב"ה נטל אמת והשליכו לארץ, ה'א הוא דכתיב (דניאל ח, יב): ותשלף אמת ארצה, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבון העולמים מה אתה מבזה תכסיס אלטיכסיה (קללה) שלך, תעלה אמת מן הארץ, ה'א הוא דכתיב (תהלים פה, יב): אמת מארץ תצמח, ע"כ.

לקב"ה יש הרבה שמות, לקב"ה ישנם "ג מידות של רחמים, באיזה חותמת הוא חותם?! אומרת הגמרא (מסכת שבת נה). דאמר רבי חנינא חותמו של הקב"ה אמת.

שואל הירושלמי - למה בחר הקב"ה דוקא בחותמת שנקראת 'אמת'? ומתרץ הירושלמי אמת כוללת את כל הכ"ב אותיות - מתחיל באות א', עובר לאות מ' ומסתיים באות ת'.

אמר רבי ראובן ומהו חתמו של הקב"ה אמת, ולמה אמת, אמת יש בו 3 אותיות, א' ראשון של אותיות, מ'ם אמצעית, ת"ו סופן, לומר (ישעיה מד, ו): "אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים" (דברים רבה, פרשה א, אות י).

מובא בספר 'ניצוצי שמשון', לר' שמשון מאוסטרופולי זצ"ל. ובספר 'יערות דבש' (חלק א, דרוש י) ואומר: למה הקב"ה חותם במילה אמת? כי 'אמת', מספרה 9 (בגימטריה קטנה), האות ט', מספרה 9 = 'אמת'. למה מספרה אמת? כי כל חשבון שלא נעשה סביב הספרה 9, נגיע ל- 9. כלומר: 9 = 2 x 9 = 1 + 8 = 9 x 9 = 27 = 3 x 9. בגמטריה קטנה 9 = 2 + 7 = 9, כך בכל המספרים.

ועתה, אם הקב"ה יחתום י-ה-ו-ה, מה יצא...? הו"ה = 26. אם נוריד 26 מהגימטריה של הו"ה המספר הקטן, כלומר 5 + 6 + 5 + 17 = 9, 26 - 17 = 9, כל מספר שתורידו ממנו גימטריה קטנה, תמיד תגיעו ל'אמת' = 9.

ניקח לדוגמא - שם 'אל-הים' = 86. נוריד ממנו את הגימט' הקטנה: 1 = א, 3 = ל, 5 = ה, 1 = י, 4 = יוצא - 14. נוריד 14 - 86 = 72 = 9 = 7 + 2 = 9 = אמת. 'שקר', זה בדיוק להיפך. בגימטריה קטנה מספרו = 6.

רואים שהאמת והשקר הם הפוכים, כי בספרה 9, הרגל למטה והראש למעלה, והשקר, שמספרו 6, הראש למטה והרגל למעלה, זה בדיוק ההיפך מהמושג של אמת. המהרש"א (חידושי אגדות, מסכת שבת) ואומר - אדם שמשנה משהו ממידת האמת, זה כבר לא אמת.

עוד כתוב (תהלים קיט, קס): "ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך". דורשים חז"ל מהו 'ראש דברך אמת'? הקב"ה פתח ב- 'בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ', ומסיים את העשייה, של ששת ימי המעשה, יחד עם השבת - 'אשר ברא אלקים לעשות, התורה מתחילה במילים: בראשית ברא אלקים - סופי תיבות "אמת".

מובא בירושלמי, שהקב"ה התחיל לברוא את העולם, הוא התחיל לברוא אותו באות ב'. לא רק שהתורה מתחילה באות ב', אלא תחילת בריאת העולם, התחילה - 'בראשית', גם באות ב', ולא באות א', ולהלן ההסבר.

הקב"ה, בכל יום מימות השבוע, הוציא לאור 3 אותיות, מדוע? כי ישנם בתורה 22 אותיות. 22 אותיות, אינן מתחלקות ל- 7. לכן חייבים להוריד אות אחת, האות א'. ומתחילים באות ב' - ב'ראשית.

ביום הראשון הקב"ה נתן ביום הראשון את האותיות - ב' ג' ד'. ועתה נחבר אותם: ב' = 2, ג' = 3, ד' = 4 יצא ביחד 9.

ביום השני, גילה הקב"ה את האותיות - ה' ו' ז'. ועתה נחבר אותם, ה = 5, ו = 6, ז = 7. יצא ביחד 18 = 1 + 8 = 9.

ביום השלישי לבריאה, נתן הקב"ה את האותיות - ח' ט' י'. ועתה נחבר אותם, ח = 8, ט = 9, י = 10. יצא ביחד 27, בגמטריה קטנה 27 = 2 + 7 = 9.

ביום רביעי, נתן את האותיות - כ' ל' מ'. ועתה נחבר אותם, כ = 20, ל = 30, מ = 40. יצא ביחד 90 = 9 + 0 = 9.

ביום החמישי, נתן הקב"ה בבריאה, את האותיות - נ' ס' ע'. ועתה נחבר אותם, נ = 50, ס = 60, ע = 70. יצא ביחד 180, בגמטריה קטנה 180 = 1 + 8 = 9.

ביום השישי, נתן הקב"ה את האותיות - פ' צ' ק'. ועתה נחבר אותם, פ = 80, צ = 90, ק = 100. יצא ביחד 270, בגמטריה קטנה 270 = 2 + 7 + 0 = 9.

ביום שבת, נתן הקב"ה את האותיות - ר' ש' ת'. ועתה נחבר אותם, ר = 200, ש = 300, ת = 400. יצא ביחד 900, בגמטריה קטנה 900 = 9 + 0 + 0 = 9, וכאמור 9 מציין אמת (בגימטריה קטנה).

אז בואו נראה, אם היו מתחילים באל"ף, מה היה קורא: ביום הראשון, היה לנו את האותיות - א' ב' ג':

א = 1, ב = 2, ג = 3, ביחד זה 6 = שקר.

ביום השני, היה לנו את האותיות - ד' ה' ו':

ד = 4, ה = 5, ו = 6, ביחד זה 15, בגמטריה קטנה = 6 = שקר. וכן כך בכל האותיות יוצא גמטריה קטנה - שקר.

הכ"ב אותיות שהקב"ה נתן לנו, כל מילה בלשון הקודש שנכתוב אותה בכ"ב אותיות שהתורה נכתבה בהם, כשניקח את המספר הגדול, ונפחית ממנו את המספר הקטן, נגיע למספר 9, שחוטמו - אמת. לדוגמא: 'כסא' = 20 = 60, א = 1, ביחד 81 = 9 - 72, בגימטריה קטנה 9 = 7 + 2 = אמת.

'שולחן' = 300 = 1 = 6, 30 = 8, 50 = 394. 25 = 394 - 369 = 9 = 3 + 6 = 18, בגימטריה קטנה 9 = 1 + 8 = 9.

בבעלי חיים: 'סוס' = 60 = 1 = 6, 60 = 126. בגימטריה קטנה 9 = 1 + 2 + 6 = 9.

וכן על זה הדרך, הכל אמת, הקב"ה אמת, תורתו אמת, הכל אמת! מכאן נלמד כמה חשוב לדבוק אך ורק בדרך האמת.

בברכת התורה
בביתך

"לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון" (משלי טז, א)

מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוחה: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה שלמה בן זוהרה: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה סלמן בן חבו דוד: יעקב בן סאלם: חיים בן אסתר אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רוני בן עזיה אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: סמי בן חנה משה אהרן בן מאיר יצחק: חנינה בת כמסיה: מאיר בן שמחה: יוסף בן סולטנה מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: ג'וליה חיה בת גריסה מרים בת עזיה: נוראני בת מרים ורבי: כותון בת חביבה: האובה (דייזי) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב בן פאולה זיווג הנוג - זרבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther) רחלי בת זרבה: עדינה בת שמחה: הדס-הודיה בת פאולה: אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת:
הרב מאיר נסים בן כמסנה שליט"א אברהם בת חנה: יעקב ישראל בן גלית אורנה בת גלית: יוקטריה בת שרה: זולית בת חנה דוד בן שמחה: מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל פאולה בת דינה: זרבה בת חוה: גלית בת חת מרים קרן בת רבקה: אילה לאה בת ציפורה שרה בת רבקה: ישירה תהילה בת חנה אברהם בן אטו: פיבי בת חביבה בת חמו אריאל בן אביגיל: שושנה בת סדרה רחל בת נארה: חות בת לינה: נורית בת רחל

לזרע של הימא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: לאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: ליאת בת יוקטריה שמחה צביה בת רחל יובל בן שלומית רחל בת חיה עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון